

Bruksela, 18 lipca 2016 r.
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Data: 18 lipca 2016 r.

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Dotyczy: Sprawozdanie specjalne nr 3/2016 Trybunału Obrachunkowego pt.
„Przeciwdziałanie eutrofizacji w Morzu Bałtyckim – wymagane są dalsze,
bardziej skuteczne działania”
– Konkluzje Rady (18 lipca 2016 r.)

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego nr 3/2016 Trybunału Obrachunkowego pt. „Przeciwdziałanie eutrofizacji w Morzu Bałtyckim – wymagane są dalsze, bardziej skuteczne działania” przyjęte przez Radę na 3481. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 18 lipca 2016 r.

Sprawozdanie specjalne nr 3/2016 Trybunału Obrachunkowego pt. „Przeciwdziałanie eutrofizacji w Morzu Bałtyckim – wymagane są dalsze, bardziej skuteczne działania”**– Konkluzje Rady –**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

PRZYWOŁUJĄC dyrektywę ramową w sprawie strategii morskiej (MSFD)¹, ramową dyrektywę wodną (WFD)², dyrektywę azotanową³, dyrektywę o oczyszczaniu ścieków komunalnych⁴, strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego (EUSBR) oraz Konwencję helsińską o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (HELCOM), z których wszystkie zawierają przepisy lub postanowienia dotyczące osiągnięcia dobrego stanu środowiska, poprawy jakości wody i zmniejszenia napływu substancji biogenych;

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE sprawozdanie specjalne nr 3/2016 Trybunału Obrachunkowego;
2. ZAUWAŻA, że kontrola obejmuje osiem państw członkowskich sąsiadujących z Morzem Bałtyckim, z których cztery przystąpiły do UE dopiero w 2004 r. (Polska, Estonia, Łotwa i Litwa);
3. ZAUWAŻA, że potencjał gospodarczy zdrowego ekosystemu Morza Bałtyckiego wraz z funkcjonującymi usługami ekosystemowymi został w niedawnym sprawozdaniu⁵ oszacowany na 550 000 miejsc pracy i do 32 mld EUR wartości dodanej do roku 2030;

¹ Dyrektywa 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

² Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

³ Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1).

⁴ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

⁵ „Przekształcając trudności w możliwości – biznesplan na rzecz Morza Bałtyckiego”, sprawozdanie z sierpnia 2013 r na zlecenie WWF.

4. ZWRACA UWAGĘ, że eutrofizacja jest głównym problemem dotyczącym środowiska dla wszystkich państw położonych nad Morzem Bałtyckim i PODKREŚLA znaczenie wysiłków i kompleksowych środków podejmowanych przez wszystkie państwa, które przyczyniają się do eutrofizacji Morza Bałtyckiego, aby zwalczać eutrofizację i poprawiać jakość wody w Bałtyku;
5. ZAUWAŻA, że chociaż zostały podjęte działania w zakresie zmniejszenia napływu substancji biogennych i od końca lat 1980-tych obserwuje się ogólnie tendencję spadkową, potrzebnych jest więcej środków, które powinny zostać podjęte – również na poziomie regionalnym – w nadchodzących latach, aby przeciwdziałać eutrofizacji Morza Bałtyckiego;
6. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE w tym kontekście bałtycki plan działania (BSAP), który został uzgodniony w ramach komisji HELCOM w 2007 r., obejmuje wstępne wymogi dla poszczególnych krajów dotyczące zmniejszania napływu substancji biogennych i został zaktualizowany w 2013 r. ODNOTOWUJE, że ten plan działania został uwzględniony w strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego z 2009 r.
7. PODKREŚLA, że wdrażanie środków określonych w planach gospodarowania wodami w dorzeczu (RBMP) na mocy ramowej dyrektywy wodnej ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia lepszej jakości wody; UZNAJE, że krokiem naprzód było zidentyfikowanie w pierwszych planach gospodarowania w państwach członkowskich graniczących z Morzem Bałtyckim presji i oddziaływań oraz najistotniejszych kwestii dotyczących gospodarki wodnej;
8. PRZYZNAJE, że eutrofizacja jest bardzo złożonym problemem powodowanym przez nadmiar substancji biogennych pochodzących z wielu różnych źródeł. Aby skutecznie zająć się problemem eutrofizacji Morza Bałtyckiego, ważne jest, by zająć się pełnym spektrum substancji biogennych i przepływem z ich źródeł, z uwzględnieniem warunków naturalnych Morza Bałtyckiego;

Zmniejszanie napływu substancji biogenych do Morza Bałtyckiego przez państwa członkowskie

9. ODNOTOWUJE, że w sprawozdaniu zauważono w planach gospodarowania wodami w dorzeczu brak ambicji i wskaźników dotyczących oczekiwanego zmniejszenia napływu substancji biogenych, jako że plany te skupiają się na „środkach podstawowych” dotyczących wdrażania dyrektyw UE w odniesieniu do konkretnych działań powodujących zanieczyszczenie substancjami biogenymi pochodzącymi głównie ze ścieków komunalnych i z rolnictwa; ROZUMIE, że środki zawarte w pierwszym planach gospodarowania wodami w dorzeczu służyły głównie zmniejszeniu różnic między czterema państwami członkowskimi, które przystąpiły do UE w 2004 r. a pozostałymi państwami członkowskimi UE i że w związku z tym skupiono się na „środkach podstawowych” w celu wdrażania istniejącego prawodawstwa;
10. ZGADZA SIĘ z zaleceniem Trybunału, by państwa członkowskie zdefiniowały środki i cele zmniejszenia ładunków substancji biogenych, tak by osiągnąć cele dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej i ramowej dyrektywy wodnej, a także poprawić monitorowanie ładunków substancji biogenych w dorzeczach i ich napływów do Morza Bałtyckiego, by umożliwić im podejmowanie racjonalnych pod względem kosztów środków służących zmniejszeniu tych ładunków w przyszłości;

Skuteczność działań zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczenia substancjami biogenymi ze ścieków komunalnych

11. ODNOTOWUJE, że w sprawozdaniu stwierdzono brak zgodności z dyrektywą o oczyszczaniu ścieków komunalnych; WZYWA Komisję, by wspierała państwa członkowskie w poprawianiu zgodności;
12. WZYWA państwa członkowskie do stworzenia i jak najwydajniejszej obsługi infrastruktury wodno-ściekowej, w tym poprzez pomoc dla gospodarstw domowych w podłączaniu do sieci kanalizacyjnej, tam gdzie jest to możliwe, oraz ustanowienie norm dotyczących substancji biogenych bardziej rygorystycznych niż normy zawarte w dyrektywie o oczyszczaniu ścieków komunalnych, jak określono w zaleceniu HELCOM 28E/5 w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych w odniesieniu do ścieków spływających do wód, które nie osiągają warunków dotyczących substancji biogenych zgodnych z ramową dyrektywą wodną i dobrym stanem wód w rozumieniu dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej;

13. UZNAJE, że o ile wdrażanie zarówno dyrektywy o oczyszczaniu ścieków komunalnych, jak i zaleceń HELCOM przyniosło znaczące postępy, nadal jest pole do poprawy, na przykład poprzez zastosowanie innowacyjnych i opłacalnych technologii usuwania fosforu ze ścieków i uwzględnienie celów i działań planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym⁶;
14. WZYWA Komisję, by – zważywszy na efekt dźwigni finansowania UE – nadal promowała projekty służące zmniejszeniu ładunków substancji biogennych trafiających do Morza Bałtyckiego z Rosji i Białorusi;

Skuteczność działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi z rolnictwa

15. ROZUMIE zaniepokojenie Trybunału eutrofizacją pochodzącą z rolnictwa; ZACHEŃCA państwa członkowskie, by zgodnie z informacjami zawartymi w planach gospodarowania wodami w dorzeczu wyznaczyły odpowiednie strefy zagrożone zanieczyszczeniem azotanami;
16. DOSTRZEGA wzajemne zależności i wyzwania między dobrą jakością wody a optymalizacją wydajności rolnictwa, a w związku z tym potrzebę zintensyfikowanej współpracy między przedstawicielami sektorów zarówno środowiskowego, jak i rolnego na szczeblu krajowym i unijnym;
17. ODNOTOWUJE, że programy rozwoju obszarów wiejskich są dla państw członkowskich użytecznym narzędziem wspierania środków na rzecz ograniczania wycieków substancji biogennych z rolnictwa;

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym”, COM(2015) 614 final, dok. 14972/15 + ADD 1.

18. ZGADZA SIĘ z zaleceniem Trybunału dotyczącym konieczności ustalenia przez państwa członkowskie odpowiednich dopuszczalnych poziomów stosowania fosforu w rolnictwie, tam gdzie stanowi on zagrożenie, ustanowienia programów działania dotyczących azotanów w oparciu o najnowsze dowody naukowe oraz stosowania najodpowiedniejszych programów rolno-środowiskowych dotyczących zanieczyszczenia substancjami biogennymi i skupienia się na środkach o największym oddziaływaniu na zmniejszenie ładunków substancji biogennych;

Wartość dodana strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (EUSBSR)

19. UZNAJE, że strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego ma potencjał dalszego wzmocnienia współpracy międzynarodowej i międzysektorowej oraz rozwoju działań na rzecz zwalczania eutrofizacji;
20. WZYWA Komisję do zapewnienia, by ukierunkowane projekty w ramach strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego skupiały się na zrównoważonym rozwoju w tym regionie, w tym poprzez zintensyfikowanie wysiłków w celu zmniejszenia eutrofizacji i większego wsparcia obszaru tematycznego „Ocalenie morza”.

